

ASOCIACIÓN DE MÚSICA. - GERONA

CURSO V-C ONCIERTO VII

3.ª Sesión del FESTIVAL BEETHOVEN

AUDICIÓN COMPLETA DE SUS CUARTETOS DE CUERDA

CUARTETO ZIMMER,
DE BRUSELAS

ALBERT ZIMMER, violín I
FRÉDÉRIC CHIGO, violín II

LOUIS BAROEN, viola
JACQUES GAILLARD, violoncelo

TEATRO PRINCIPAL

Lunes, 21 febrero de 1927.

A las 10 de la noche

Cuarteto en *Sol mayor*, op. 18, n.º 2

Segundo de los conciertos de Beethoven. Es, tal vez, entre todos los Cuartetos, el de carácter más alegre y franco, como si un rayo de vida feliz y alegre atravesase sus cuatro tiempos. Es conocido en Alemania por «Cuarteto de los cumplidos o de las reverencias». Es digno de notar la homogeneidad del estilo en todo el Cuarteto, como si fuese escrito de un solo trazo y sin esfuerzo alguno.

Es el tiempo que más justifica el nombre dado al Cuarteto. Tres pequeños temas fragmentarios de dos compases cada uno, aparecen sucesivamente como evocando con sus graciosos dibujos, una solemna recepción, con su séquito de saludos y reverencias que se van repitiendo alternativamente, como si de vez en cuando se abriesen las puertas del salón y apareciesen nuevos convidados. Hay un momento que la sonrisa placentera de los cortesanos parece tomar un tono más serio (final de tema III en *si menor*) como si llegase un huésped más grave y melancólico; pero, bien pronto la sonrisa ha de aparecer en sus labios y ha de mezclarse a la alegría general. La conversación se anima por momentos y parece que vemos las parejas dando vueltas por el salón con sus casacas y pelucas empolvadas; un sentimiento de amabilidad picaresca atraviesa todo el *allegro*, hasta que, al fin, en la deliciosa *coda*, nos parece ver el caballero haciendo la última reverencia al dejar la pareja instalada en su sitio.

Adagio cantabile-Allegro. Hasta el *Adagio* de este cuarteto es una nota alegre y luminosa, parece brotar del pensamiento de Haydn y para más novedad, es partido en mitad por un *allegro*, bella nota de color que viene a animar más aún esta página musical.

Sigue, naturalmente, en el *Scherzo*, el alegre y deleitoso humor de la fiesta cortesana. Hace el efecto este tiempo de un *minuet* de Haydn. La melodía es regocijante y vuélvese aún más humorística en el *trío*, fragmento de un carácter mucho más beethoveniano.

Allegro molto-quasi presto. Los invitados reaparecen ahora y parece que ya han gustado el champañ, según frase gráfica de Helm, y se mueven con más libertad y alegría. Según otra frase atribuida a Beethoven, llegan a quedar *aufgehknæpter* (mangas de camisa). Todo el tiempo fluye gracia y buen humor, algo cómico y hasta atolondrado por momentos, y se reproducen las frases rotas del principio de la obra, pero libres de ceremoniosos cumplidos y llenas de humorismo hasta el final.

Cuarteto en *do menor*, op. 18, n.º 4

Es el más popular de los seis primeros Cuartetos de Beethoven. Se le distingue con el nombre de *Patético*, porque está escrita con la misma tonalidad que la Sonata *Patética* y por ser parecido el espíritu del citado autor en escribir las dos obras.

L'*Allegro ma non tanto*, es una especie de queja febril que va desenvolviéndose en elocuentes acentos líricos. Todo el tiempo está lleno de pasión desesperada, de tristeza y desconsuelo semejantes a los que aparecen amenudo en la vida del autor.

El segundo tiempo, *Scherzo-Andante scherzo quasi allegretto*, presenta un marcado contraste con los tiempos anteriores. Todo él se desenvuelve graciosamente, escrito en estilo fugado y con aspecto de *Scherzo*, constituyendo una página maestra de encantadora gracia.

El *Menuetto-Allegretto*, fué escrito aún con la influencia mozartiana, sobre un tema caballeresco y un poco patético, pero algo mezclado de humorismo.

L'*Allegro* final vuelve a tomar la grandiosidad del primero, lleno todo de gracia espiritual, de suave humorismo; escrito en forma de *rondó*, va creciendo con acentos más o menos apasionados hasta a estallar en el gran *prestísimo* con que termina el Cuarteto.

Cuarteto en *fa mayor*, op. 135

Ultimo Cuarteto de la esplendorosa serie, compuesto sólo cuatro meses antes de morir. Con todo, ¡oh prodigio del genio! es obra de luz y poesía, creación serena y fresca, el de ideas más serenas y forma menos complicada de los de la última época, el más digno punto final a la gloriosa producción del autor.

El *Allegretto* es de una gran sobriedad dentro de la riqueza polifónica propia de la tercera

ASSOCIACIÓ DE MÚSICA. - GIRONA

CURS V-C CONCERT VII

3.ª Sessió del FESTIVAL BEETHOVEN

AUDICIÓ COMPLETA DES SEUS CUARTETS DE CORDA

QUARTET ZIMMER,
DE BRUSSEL·LES

ALBERT ZIMMER, violí I
FRÉDÉRIC CHIGO, violí II

LOUIS BAROEN, viola
JACQUES GAILLARD, violoncel

TEATRE PRINCIPAL

Dilluns, 21 febrer de 1927.

A les 10 de la nit

Quartet en Sol major, op. 18, n.º 2

Segon dels Quartets de Beethoven. Es, tal volta, entre tots els Quartets, el de caràcter més alegre y franc, com si un raig de vida feliç i joiosa travessés els seus quatre temps. Es conegut a Alemanya per «Quartet dels compliments» o «de les reverències». Es digne d'esmentar l'homogeneïtat de l'estil en tot el Quartet, com si fos escrit d'un sol tret i sense cap esforç.

Es el temps que més justifica el motiu donat al Quartet. Tres petits temes fragmentaris, de dos temps cada un, apareixen successivament, com evocant amb llurs graciosos dibuixos, una solemnia recepció amb un seguit de salutacions i reverències que es van repetint alternativament, com si de tant en tant s'obrissin les portes del saló i apareguessin nous convidats. Hi ha un moment que el mig-riure plaent dels cortisans sembla pendre un to més seriós (final del tema III, en *si menor*) com si arribés un hoste més greu i melancònic; però, ben prompte el somriure ha d'apareixer en sos llavis i ha de barrejar-se a l'alegror general. La conversa s'anima per moments, i sembla que albirem les parelles fent toms pel saló amb llurs casaques i perruquea empolvades; un sentiment d'amabilitat picaresca travessa tot l'*allegro*, fins que, a la fi, en la deliciosa *coda*, ens sembla veure el cavaller fent la darrera reverència al deixar la parella instal·lada en son seti.

Adagio cantabile-Allegro. Fins l'*Adagio* d'aquest Quartet es una nota gaia i lluminosa. Fresc i rialler, sembla brotar de la pensa de Hayn i per a més novetat, és mig-partit per un *allegro*, bella nota de color qui ve a animar més encara aquesta pàgina musical.

Segueix, naturalment, en l'*Scherzo*, la joia i delitós humor de la festa cortisana. Fa l'efecte aquest temps d'un *minuet* de Haydn. La melodia és ben joliva, i devé encara més humorística en el *trio*, fragment d'un caràcter força més beethovenià.

Allegro molto-Quasi presto. Els convidats reapareixen ara i sembla que ja han tastat el xampany, segons frase gràfica de Helm, i es mouen amb més llibertat i alegria. Segons altre frase atribuïda a Beethoven, arriben a quedar *aufgeknapfter* (en mànecues de camisa.) Tot el temps vesse de gràcia i bon humor, quelcom còmic i fins esbojarrat per moments, i es reproduïxen les trencades frases del començ de l'obra però lliures de ceremoniosos compliments i plenes d'humorisme, fins al final.

Quartet en do menor, op. 18, n.º 4

Es el més popular dels sis primers Quartets de Beethoven. Se'l distingeix amb el nom de *Patètic*, perquè està escrit amb la mateixa tonalitat que la Sonata *Patètica* i per ésser semblant l'esperit de llur autor en escriure les dues obres.

L'*Allegro ma non tanto* és una mena de plany febrós que va desenrotllant-se en eloqüents accents lírics. Tot el temps es ple de passió desesperada, de tristor i desconsol, talment com els qui apareixen sovint en la vida de l'autor.

El segon temps, *Scherzo-Andante scherzoso quasi allegretto*, presenta un marcat contrast amb el temps anterior. Tot ell es desenrotlla gaiament, escrit en estil fugat i amb caient de *scherzo*, constituint una pàgina mestre d'encantadora gràcia.

El *Menuetto-Allegretto*, fou escrit encara amb l'influència mozartiana, sobre un tema cavalleresc i un xic patètic, però quelcom barrejat d'humorisme.

L'*Allegro* final reprèn la grandiositat del primer, ple tot de gràcia espiritual, de suau humorisme; escrit en forma de *rondó*, va creixent amb accents més i més apassionats fins a esclatar en el gran *prestissimo* amb què acaba el Quartet.

Quartet en fa major, op. 135

Ultim Quartet de l'esplendorosa sèrie, compost sols quatre mesos abans de morir. Amb tot, oh prodigi del geni!, és obra de llum i poesia, creació serena i fresca, el de idees més serenes i forma menys complicada dels de la darrera època, el més digne punt final a la gloriosa producció de l'autor.

El *Allegretto* és d'una gran sobrietat, dintre de la riquesa polifònica de la tercera època, i sembla escrit d'un sol tret, amb una munior de petits motius enllaçats de faisó genial.

El *Vivace* és un dels *Scherzos* més originals i sobris que produí el geni de Beethoven; no

es possible obtenir un major efecte amb més senzillesa de medis d'expressió. Sembla com si evocés alhora una barreja de ronda de fades i de dansa pastorívola.

El *Lento* és una de les pàgines més nobles i pregones que escrigué Beethoven. Diuen que li fou dictada per l'inconscient pressentiment de sa fi propera, en qual cas no hi ha dubte que sa existència atormentada esperava el traspàs a l'altra vida amb la tranquil·litat del just.

El *Grave-Allegro*, que fineix la gran sèrie de Quartets, no pot ésser més original i sorprenent. Sembla la visió de la mort propera i sa resignada conformitat amb ella. Tot aquest temps sembla una ferma protesta contra el dubte que atormenta l'ànima i l'alegre acceptació del deslliurament de les misèries d'aquesta vida.

Quartet en *fa menor*, op. 95

Obra admirable per tots conceptes. Beethoven la titulà Quartet *serioso*, i, en efecte, sa música ens apar més enlairada i trascendental que la dels anteriors. Es el darrer de la segona època de l'autor, i produeix l'efecte d'un veritable poema musical de perfectes proporcions i admirable unitat de pensament.

L'*Allegro con brio* és de tons ombrívols i d'expresiva força dramàtica; però, de tant en tant, un cant inefable, com dolç raig de lluna, vé a esclarir l'esperit contristit.

L'*Allegretto ma non troppo*, molt inspirat, consta de dos temas principals: l'un, de mística melodia, rublert de passió i tendresa alhora; l'altre, més punyent i tenebrós.

L'*Allegro* reproduïx, però més exaltat, el trasbals del primer temps i sembla pintar, amb accents de forta rebel·lió, la desesperació mateixa, sols interrompuda alguna vegada per una melodia més calmada però igualment trista i plena de misteri.

Els tres moviments del darrer temps augmenten l'intensitat dramàtica amb accents més corpredors i grandiosos. Crida l'atenció la semblança d'aquest Quartet amb algunes cèlebres creacions dramàtiques d'autors posteriors. Weber en son *Freischütz* i Wagner en son *Tristany* revelen haver begut en aquesta magnífica deu.

P R O G R A M A

I

QUARTET en *sol major*, op. 18, n.º 2 BEETHOVEN
Allegro. — *Adagio cantabile*. *Allegro*. —
Scherzo. — *Allegro molto, quasi presto*.

II

QUARTET en *do menor*, op. 18, n.º 4. BEETHOVEN
Allegro ma non Fauto. — *Scherzo*. —
Andante scherzoso quasi allegretto. — *Menuetto*. *Allegretto*. — *Allegro*.

III

QUARTET en *fa major*, op. 135. BEETHOVEN
Allegretto. — *Vivace*. — *Lento assai, cantante e tranquillo*. — *Grave ma non troppo tratto*. — *Allegro*.

IV

QUARTET en *fa menor*, op. 95. BEETHOVEN
Allegro con brio. — *Allegretto ma non troppo*. — *Allegro assai vivace, ma serio*. — *Larghetto espressivo*. *Allegretto agitato*. *Allegro*.

PROPER CONCERT:

Dimecres, 23 de febrer de 1927

4.ª Sessió del Festival Beethoven, pel

QUARTET ZIMMER

DE BRUSSEL·LES

época, y parece escrita de un solo trazo, con una multitud de pequeños motivos enlazados de manera genial.

El *Vivace* es uno de los *Scherzos* más originales y sobrios que produjo el genio de Beethoven; no es posible obtener un mayor efecto con más sencillez de medios de expresión. Parece como si se evocara a la vez una mezcla de ronda de hadas y danza pastoril.

El *Lento* es una de las páginas más nobles y profundas que escribió Beethoven. Dicen que le fué dictada por el inconsciente presentimiento de su próximo fin, en cuyo caso no hay duda que su existencia atormentada esperaba el paso a la otra vida con la tranquilidad del justo.

El *Grave-Allegro* que termina la gran serie de cuartetos no puede ser más original y sorprendente. Parece la visión de la muerte próxima y su resignada conformidad con ella. Todo este tiempo parece una firma protesta contra la duda que atormenta el alma y la alegre aceptación del abandono de las miserias de esta vida.

Cuarteto en *fa menor* op. 95

Obra admirable por todos conceptos. Beethoven la titula *Cuarteto serio*, y, en efecto, su música nos aparece más elevada y trascendental que la de los anteriores. Es el último de la segunda época del autor y produce el efecto de un verdadero poema musical de perfectas proporciones y admirable unidad de pensamiento.

El *Allegro con brio* es de tonos sombríos y de expresiva fuerza dramática; pero de vez en cuando un canto inefable, como dulce rayo de luna, viene a esclarecer el espíritu contristado.

El *Allegretto ma non troppo* muy inspirado consta de dos temas principales. Uno, mística melodía lleno de pasión y ternura al mismo tiempo; el otro, más conmovedor y tenebroso.

El *Allegro* reproduce, pero más exaltado el trastorno del primer tiempo y parece pintar, con acentos de fuerte rebelión la desesperación misma, sólo interna pida alguna vez por una melodía más calmada pero igualmente triste y llena de misterio.

Los tres movimientos del último tiempo aumenta la intensidad dramática con acentos más conmovedores y grandiosos. Llama la atención la semejanza de este Cuarteto con algunas célebres creaciones dramáticas de autores posteriores. Weber en su *Freischütz* y Wagner en su *Tristán* revelan haber bebido en este magnífico manantial.

P R O G R A M A

I

CUARTETO en *sol mayor*, op. 18, n.º 2 BEETHOVEN
Allegro. — Adagio cantabile. Allegro. — Scherzo. — Allegro molto, quasi presto.

II

CUARTETO en *do menor*, op. 18, n.º 4. BEETHOVEN
Allegro ma non Fauto. — Scherzo. Andante scherzoso quasi allegretto. — Menuetto. Allegretto. — Allegro.

III

CUARTETO en *fa mayor*, op. 135. BEETHOVEN
Allegretto. — Vivace. — Lento assai, cantante e tranquillo. — Grave ma non troppo tratto. - Allegro.

IV

CUARTETO en *fa menor*, op. 95 BEETHOVEN
Allegro con brio. — Allegretto ma non troppo. — Allegro assai vivace, ma serio. — Larghetto espressivo. Allegretto agitato. Allegro.

PRÓXIMO CONCIERTO:

Miércoles, 23 de febrero de 1927

4.ª Sesión del Festival Beethoven, por el

CUARTETO ZIMMER

DE BRUSELAS

